

APLINKOS APSAUGOS IR TARŠOS PREVENCIJOS VEIKLOS EFEKTYVUMAS IR REZULTATYVUMAS

2020 m. gegužės 4 d.

Nr. VAE-3

SANTRAUKA

Audito svarba

Aplinkos apsauga – tai ne tik racionalus gamtos išteklių naudojimas, išsaugojimas ir atkūrimas, gamtinės aplinkos kokybės gerinimas ir saugojimas nuo bet kokio žalingo poveikio, bet ir gyvosios, ir negyvosios gamtos, visuomenės, kiekvieno žmogaus saugaus egzistavimo pagrindas.

Siekiant turėti švarią ir saugią aplinką, būtinas kiekvieno gyventojų ar ūkio subjekto indėlis, nes aplinkos apsauga yra visos valstybės bei kiekvieno jos gyventojų rūpestis ir pareiga¹.

Nuolat besivystanti ekonomika ir žmogaus veikla neigiamai veikia aplinką, todėl vienas iš esminių aplinkos apsaugos tikslų – užkirsti kelią jos teršimui, jam dar nė neprasidėjus.

Lietuvoje registruota daugiau kaip 2,8 mln. gyventojų, o energetikos, chemijos, metalų pramonės, trąšų gamybos ir kitose srityse veiklą vykdo per 250 tūkst. įmonių. Kasdien susidaro tūkstančiai tonų atliekų, nuotekų, į orą išmetama kenksmingų medžiagų. Visa tai turi reikšmingą poveikį aplinkai, todėl, siekiant jo išvengti ar sumažinti iki priimtino, būtina imtis prevencijos priemonių.

Aplinkos apsaugos politiką formuojančios ir įgyvendinančios institucijos imasi priemonių aplinkos apsaugos problemoms spręsti, tačiau Lietuvoje vis dar apie ketvirtadalis komunalinių atliekų šalinama sąvartynuose, apie pusė paviršinių vandens telkinių neatitinka geros būklės reikalavimų, transporto ir žemės ūkio sektoriuose didėja šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimas į aplinką.

¹ Aplinkos apsaugos įstatymas, 4 str.

Teisėsaugos institucijos atkreipia dėmesį į aplinkos apsaugos sektoriaus problemas: tarpinstitucinio bendradarbiavimo nebuvimą, žalos aplinkai nustatymo ir apskaičiavimo trūkumus, atliekų ir pavojingųjų medžiagų tvarkymo problemas, korupcijos prevencijos ir teisinio reglamentavimo trūkumus (3 priedas).

Valstybės kontrolė, 2015–2019 m. atlikdama auditus aplinkos ministro valdymo srityse, nustatė problemas, susijusias su atliekų tvarkymu, teritorijų planavimu, statybos leidimų išdavimu (4 priedas).

Seimas pavedė Valstybės kontrolei iki 2020-05-01 atlikti valstybinį auditą: įvertinti aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumą ir rezultatyvumą².

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar užtikrinamas efektyvus ir rezultatyvus aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos sistemos valdymas.

Audituojamieji subjektai:

- Aplinkos ministerija, nes ji formuoja valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir taršos prevencijos, aplinkos monitoringo, poveikio aplinkai vertinimo, atliekų tvarkymo srityse, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą.
- Aplinkos apsaugos agentūra, nes ji koordinuoja planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesą ir priima dėl jo sprendimus, išduoda, keičia ar panaikina taršos integruotos prevencijos ir kontrolės bei taršos leidimus.
- Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, nes jis vykdo valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės funkcijas.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ar atliekama aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos teisinio reguliavimo stebėseną;
- ar tinkamai veikia poveikio aplinkai vertinimo ir leidimų išdavimo procesas;
- ar valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės sistema užtikrina, kad vykdant ūkinę veiklą būtų išvengta reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai;
- ar sutvarkytos visos pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos;
- ar aplinkos apsaugos sektoriuje užtikrinamas tinkamas finansinių, žmogiškųjų išteklių ir duomenų sistemų valdymas.

Audituojamas 2014–2019 m. laikotarpis. Siekiant įvertinti ir palyginti teisės aktų pokyčius buvo naudojami 2010–2013 m. duomenys.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (60 psl.).

² Seimo 2020-01-28 nutarimas Nr. XIII-2801 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“.

Audito apribojimai

Atsižvelgiant į auditui skirtą terminą ir į tai, kad nuo 2020-03-16 Lietuvoje buvo paskelbtas ir įvestas karantino režimas³, audito metu buvo ribotos galimybės rinkti informaciją iš audituojamų subjektų.

Audito metu nevertinome klausimų, susijusių su:

- gamtos išteklių naudojimu ir natūralių gamtos objektų apsauga;
- valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės priežiūros institucijų skiriamomis baudomis už nustatytus administracinius teisės nusižengimus ar ekonominių sankcijų dydžiais, priskaičiuota ir atlyginta gamtai padaryta žala;
- cheminių medžiagų tvarkymo priežiūra.

Nagrinėjant aplinkos apsaugos departamento etatų ir darbo užmokesčio klausimus, buvo vertinami 2018–2019 m. duomenys, nes iki 2018-07-01 jie buvo kaupiami regionų aplinkos apsaugos departamentuose, ir Aplinkos apsaugos departamentas auditui reikalingų duomenų neturėjo.

Pagrindiniai audito rezultatai

Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos sistema neužtikrina, kad būtų išvengta reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, nes aplinkos apsaugos teisėkūros, leidimų išdavimo, užterštų teritorijų tvarkymo ir valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės procesuose yra spragų. Audito rezultatai parodė, kad neatliekama nuolatinė reikšmingiausių aplinkos apsaugą ir taršos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reguliavimo stebėseną, o poveikio aplinkai vertinimo ir leidimų išdavimo procesas ir valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės sistema neužtikrina, kad planuojant ir vykdant ūkinę veiklą būtų išvengta reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai; ilgą laiką nesutvarkoma dalis užterštų teritorijų. Aplinkos apsaugai skiriamų lėšų naudojimas neužtikrina, kad būtų sprendžiamos ilgalaikės šios srities problemos.

1. Neatliekama nuolatinė aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos teisinio reguliavimo stebėseną

- Aplinkos ministerija 2011–2017 m. į patvirtintus teisinio reguliavimo stebėsenos planus nebuvo įsitraukusi reikšmingiausių įstatymų ar kitų teisės aktų, susijusių su aplinkos apsaugos valstybine kontrole ar taršos prevencija, o 2018–2020 m. teisinio reguliavimo planų nėra patvirtinusi. Nuolatinė stebėseną leistų įsitikinti teisinio reguliavimo tinkamumu ir padėtų identifikuoti jo keitimo poreikį, tačiau teisės aktų pakeitimai inicijuoti ne pagal teisinio reguliavimo stebėsenos rezultatus, o siekiant pašalinti praktikoje pastebėtus reglamentavimo trūkumus (1 skyrius).

2. Poveikio aplinkai vertinimo, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės bei taršos leidimų išdavimo procesas turi trūkumų

³ Vyriausybės 2020-03-14 nutarimas Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“.

- Ūkio subjektai ne visada tinkamai parengia poveikio aplinkai vertinimo dokumentus ir dokumentus taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ar taršos leidimams gauti. 37 proc. ūkio subjektų tikslina atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentus, 59 proc. – dokumentus leidimui gauti. Į agentūrą dėl leidimo išdavimo jie kreipiasi vidutiniškai praėjus 8 mėn. po išvados ar sprendimo dėl poveikio aplinkai priėmimo. Agentūra 22 proc. atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo ir 61 proc. dokumentų leidimui gauti neįvertina nustatytais terminais. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentus įvertinti agentūra vidutiniškai vėluoja 11 d. d., dokumentus leidimui gauti 13 d. d. Dėl šių priežasčių užtrunka leidimų išdavimo procesas ir atitinkamai nusikelia ūkio subjekto veiklos pradžia (2.1 poskyris).
- Visuomenei ne visada sudaromos galimybės dalyvauti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese. 10 proc. apklaustų bendruomenių nurodė, kad apie planuojamą ūkinę veiklą sužinojo tik prasidėjus statybos darbams. 71 proc. nurodė, kad teisės aktuose numatytas terminas susipažinti su planuojamos veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentais yra per trumpas. 59 proc. nurodė, kad pradėję veiklą, ūkio subjektai nesilaiko poveikio aplinkai vertinimo metu pasiektų susitarimų. Nepakankamai įtraukus visuomenę į ūkinės veiklos planavimo procesą, gali būti neįvertintos visos aplinkybės (2.2 poskyris).
- Ne visi poveikio aplinkai vertinimo sprendiniai persikelia į leidimus. Į leidimus neperkeliami vertinimo metu nustatyti tam tikri veiklos apribojimai (transporto judėjimas tik tam tikrais keliais, darbas tik tam tikru laiku, konkrečių žaliavų naudojimas ir kt.), taip pat įsipareigojimai taikyti tam tikras poveikį mažinančias priemones (želdinių įveisimas, teritorijų laistymas, buveinių įrengimas, priežiūra, ir kt.). Į leidimus neperkelti poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose nustatyti susitarimai nėra aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės objektas (2.2 poskyris).
- Aplinkos apsaugos departamento pateikti pavyzdžiai rodo, kad ne visi ūkio subjektai ūkinę veiklą vykdo sumontavę leidime ar jo prieduose numatytas taršos mažinimo priemones ar kitą įrangą. Nesumontavus leidime numatytos įrangos neužtikrinama, kad būtų sumažinta kvapų sklaida, oro tarša, triukšmas ir kt. Visa tai gali turėti reikšmingą neigiamą įtaką aplinkai ir šalia gyvenančių žmonių sveikatai ir (arba) gyvenimo kokybei (2.3 poskyris).
- Galiojančiuose teisės aktuose atsakingoms institucijoms nenumatyta pareiga įsitikinti, kad ūkio subjektas prieš pradėdamas veiklą sumontavo visas leidimo sąlygose ar leidimo prieduose numatytas taršos mažinimo priemones ar kitą įrangą, kuri skirta sumažinti kvapų sklaidą, oro taršą, triukšmą ir kt. Nuo 2022 m. įsigalios Aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimas, kuriuo įgaliota institucija bus įpareigota įsitikinti, ar ūkinės veiklos objekte, prieš pradėdant vykdyti veiklą, yra įgyvendintos leidime nurodytos sąlygos. Taršos leidimo sąlygose nėra pateikiami duomenys apie taršą mažinančias priemones ar kitą įrangą, nurodomi tik leistini taršos rodikliai. Todėl, net įsigaliojus įstatymo pakeitimams ir nepriėmus poįstatyminių teisės aktų pakeitimų, susijusių su taršos leidimų sąlygų reglamentavimu, ūkio subjektų, turinčių taršos leidimus, patikrinimai nebus rezultatyvūs, nes leidimų sąlygose nepateikiama informacija apie taršą mažinančias priemones ar kitą įrangą, o nurodomi tik leistini taršos rodikliai (2.3 poskyris).

3. Valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės sistema neužtikrina, kad vykdant ūkinę veiklą būtų išvengta reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai

- Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūra skirtingais laikotarpiais buvo pavesta skirtingoms institucijoms, nesukurta sisteminga aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės efektyvumo vertinimo stebėseną, nenustatyti institucijų veiklos įvertinimo rodikliai. Tai turi neigiamos įtakos valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės proceso efektyvumui (3.1 poskyris).
- Aplinkos apsaugos departamentas patikrinimus planuoja neturėdamas tikslaus kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo. Informacija apie ūkio subjektus, reikalinga patikrinimams planuoti ir atlikti, nėra sisteminama ir kaupiama, ji renkama rankiniu būdu iš popierinių bylų ir kitų šaltinių. Taip ne tik nedisponuojama visa reikalinga informacija apie ūkio subjektus, bet ir gali būti neužtikrinama, kad į patikrinimo planus būtų įtraukiami rizikingiausiai. Į sąrašą neįtraukti ūkio subjektai gali išvengti planinių patikrinimų (3.2 poskyris).
- Aplinkos apsaugos departamente neatskirtos patikrinimų atrankos ir vykdymo funkcijos, t. y. tie patys pareigūnai ar padaliniai vertina ūkio subjektų veiklos riziką, pasirenka tikrintinus subjektus, sprendžia, kokios apimtys patikrinimą atliks, ir jį atlieka. Visus sprendimus priimant tam pačiam pareigūnui, atsiranda korupcijos rizika (3.2 poskyris).
- Aplinkos apsaugos pareigūnai, atlikdami patikrinimus, ne tik turi būti susipažinę su ūkio subjekto veiklos specifiška, bet ir turėti būtinas priemones. Tačiau pareigūnai nurodo, kad patikrinimams atlikti jiems trūkta matavimo prietaisų, termovizorių ir kitų priemonių. Pareigūnas vidutiniškai vienam patikrinimui gali skirti apie 3,7 d. d., o kvalifikacijos kėlimui jam kasmet skiriama apie 6,2 val. Dėl šių priežasčių dalis patikrinimų gali būti atlikta skubotai ar paviršutiniškai, taip neužtikrinama kokybiška ir efektyvi valstybinės aplinkos apsaugos kontrolė (3.3 poskyris).
- Aplinkai padarytos žalos apskaičiavimą reglamentuojančioje metodikoje nėra aiškiai nurodyta, kaip turėtų būti įvertinta žala gamtai, jos ištekliams. Įstatymai leidžia sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą, tačiau detalai nereglamentuota, kaip įvertinti, ar kenksmingos veiklos sustabdymas sukels visuomenės interesams didesnę žalą nei tęsiama veikla. Neišsprendus, pagal kokius kriterijus bus vertinamas kilęs pavojus ar žala aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, sudėtinga stabdyti aplinkai žalingą ūkio subjekto veiklą (3.4 poskyris).
- Ūkio subjektai veiklą turėtų vykdyti nesukeldami reikšmingų neigiamų pasekmių aplinkai. Aplinkos apsaugos agentūros 2014–2018 m. duomenimis, kasmet į gamtinę aplinką buvo vidutiniškai išleidžiama 48,1 mln. m³ iki nustatytų reikalavimų neišvalytų ar nevalytų nuotekų. 32 (iš 74 audito metu vertintų) ūkio subjektai iki nustatytų reikalavimų nuotekų neišvalė trejus ir daugiau metų. Taip nutinka dažniausiai dėl netinkamų, pasenusių ar nepakankamo pajėgumo valymo įrenginių ar dėl to, kad jų nėra. Iki nustatytų reikalavimų neišvalytos nuotekos išleistos į 20 vandens telkinių, kurie bent vienoje atkarpoje neatitiko geros būklės reikalavimų. Lietuvoje tik 53 proc. vandens telkinių yra geros būklės, tačiau, net jų būklei neatitinkant geros būklės reikalavimų, dar buvo leidžiamos nepakankamai išvalytos nuotekos. Nesiimant priemonių taršai nutraukti, gali būti sukeliama ilgalaikė žala aplinkai (3.5 poskyris).

4. Sutvarkyta tik nedidelė dalis užterštų teritorijų

- Ilgą laiką nesutvarkant užterštų teritorijų, galima užteršti geriamąjį vandenį ir sukelti kitas neigiamas pasekmes, turinčias įtakos žmonių sveikatai ir gyvenimo kokybei. Lietuvoje yra 12 514 potencialių taršos židinių, iš kurių 6 189 yra židiniai, kuriuose ūkio subjekto veikla nutraukta. Tyrimai atlikti 1 770 teritorijų (28,5 proc.) ir apie 50 proc. tirtų teritorijų buvo nustatyta grunto ar požeminio vandens tarša pavojingomis cheminėmis medžiagomis. Iki 2020 m. sutvarkyta 117 užterštų teritorijų, kuriose nustatyta tarša pavojingomis medžiagomis. Geologijos tarnybos duomenimis, visoms užterštoms teritorijoms sutvarkyti reikėtų 432–568 mln. Eur (4 skyrius).
- Teisės aktai nereglamentuoja, kokia suma pavojingąsias atliekas surenkančios, vežančios, šalinančios ar naudojančios įmonės turi apdrausti savo civilinę atsakomybę už žalą, kuri, vykdant tokią veiklą, gali būti padaryta. 2017–2019 m. bendra visų ūkio subjektų (163) civilinės atsakomybės draudimo suma licencijos išdavimo metu siekė 8,1 mln. Eur, t. y. vidutiniškai viena įmonė savo civilinę atsakomybę buvo apsidraudusi 50 tūkst. Eur. Pusės įmonių šio draudimo suma nesiekia 10 tūkst. Eur, kai kurių įmonių – vos kelis šimtus eurų. Esamas civilinio draudimo atsakomybės reglamentavimas neužtikrina, kad nelaimės (avarijos) atveju būtų atlyginta gamtai ir (ar) gyventojams ar kitiems ūkio subjektams padaryta žala (4 skyrius).
- Reikalavimas drausti įmonės civilinę atsakomybę numatytas tik pavojingųjų atliekų tvarkytojams, todėl, nutikus gaisrui ar kitai nelaimei, pvz., nepavojingąsias atliekas ar nuotekas tvarkančioje įmonėje, gali būti neatlyginta aplinkai ar tretiesiems asmenims padaryta žala (4 skyrius).

5. Aplinkos apsaugos sektoriuje neužtikrinamas tinkamas finansinių, žmogiškųjų išteklių ir duomenų sistemų valdymas

- Aplinkos ministro valdymo sričiai 2019 m. skirta 436 mln. Eur, t. y. 8 proc. mažiau asignavimų nei 2015 m. Skiriamų asignavimų kasmet panaudojama vis mažiau: 2019 m. tik 60 proc., t. y. 32 proc. punktais mažiau negu 2015 m. Viena pagrindinių priežasčių – nepanaudojamos fiksuoto finansavimo programų lėšos, skiriamos konkrečioms tikslams įgyvendinti. Iki 2020 m. 5 fiksuotose programose sukauptas 191,5 mln. Eur likutis. Nepanaudotos lėšos galėtų būti naudojamos aplinkos apsaugos sektoriaus problemoms spręsti (5.1 poskyris).
- Efektyviam aplinkos apsaugos duomenų valdymui ir sprendimų priėmimui būtina kaupti, sisteminti ir analizuoti informaciją apie valdymo sritį. Aplinkos ministerija ir jai pavaldžios institucijos valdo 17 duomenų bazių, kurioms sukurti 1995–2018 m. panaudota 11,1 mln. Eur. Tiek aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę atliekantys pareigūnai, tiek kiti duomenų sistemomis besinaudojantys subjektai nurodo, kad duomenų bazės turi trūkumų: neturi visų reikalingų sąsajų su kitomis sistemomis, ne visi moduliai veikia taip, kaip planuota ir t. t. Sukurta daug ir įvairių informacinių sistemų ir duomenų bazių, tačiau jose yra ne visa institucijoms reikalinga informacija, todėl jų funkcijų vykdymui ir sprendimų priėmimui reikalingos informacijos reikia ieškoti popierinėse bylose ir archyvuose (5.3 poskyris).

Rekomendacijos

Aplinkos ministerijai

1. Siekiant tobulinti aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos teisinį reguliavimą, parengti ir įgyvendinti priemonės, kurios užtikrintų šią sritį reglamentuojančių teisės aktų teisinio reguliavimo stebėseną (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
2. Siekiant stiprinti valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės priežiūrą, numatyti ir vykdyti priemonės veiksmingai aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės efektyvumo vertinimo stebėsenai užtikrinti ir nustatyti rodiklius, pagal kuriuos būtų vertinama, ar kontrolės institucijos efektyviai atlieka joms priskirtas funkcijas (3-iasis pagrindinis audito rezultatas).
3. Siekiant, kad ūkio subjektai veiklą pradėtų tik įgyvendinę visas poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose ir (ar) taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimuose bei taršos leidimuose numatytas taršos prevencijos ir kitokį neigiamą poveikį mažinančias priemones (2-asis pagrindinis rezultatas):
 - 3.1. numatyti ir įgyvendinti priemonės, užtikrinančias, kad iš poveikio aplinkai vertinimo dokumentų į leidimų sąlygas būtų perkelti neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai mažinantys sprendiniai;
 - 3.2. rengiant poįstatyminius teisės aktus aiškiai apibrėžti, kas turi būti patikrinta, prieš ūkio subjektui pradėdant veiklą.
4. Siekiant išvengti galimų situacijų, kai įstatymuose nustatytais atvejais nėra stabdoma aplinkai kenksminga veikla, ir sudaryti galimybę teisingai įvertinti padarytą žalą aplinkai ir jos ištekliams (3-iasis pagrindinis audito rezultatas):
 - 4.1. poįstatyminiuose teisės aktuose apibrėžti aplinkai kenksmingos veiklos stabdymo sąlygas ir nustatyti kriterijus, pagal kuriuos aplinkos apsaugos pareigūnas įvertintų kilusį pavojų ar žalą aplinkai;
 - 4.2. peržiūrėti ir patikslinti žalos apskaičiavimą reglamentuojančius teisės aktus.
5. Siekiant išvengti ilgalaikės žalos aplinkai, numatyti ir įgyvendinti priemonės, kad pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštos teritorijos būtų sutvarkytos (4-asis pagrindinis audito rezultatas).
6. Siekiant tobulinti Aplinkos ministerijos ir jai pavaldžių institucijų administruojamų aplinkos apsaugos duomenų bazių (sistemų) funkcionalumą, numatyti ir įgyvendinti priemonės, kurios užtikrintų tinkamą jų veikimą, kad kaupiami ir sisteminami duomenys galėtų būti panaudojami aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės funkcijoms įgyvendinti (5-asis audito rezultatas).
7. Siekiant, kad nelaimės (avarijos) atveju būtų atlyginta gamtai ir (ar) gyventojams ar kitiems subjektams padaryta žala, nustatyti aiškius pavojingųjų atliekų tvarkytojams civilinės atsakomybės dydžio apskaičiavimo kriterijus. Įvertinti, ar civilinės atsakomybės institutą būtų galima taikyti ir kitų ūkio subjektų veiklai drausti ir, esant

poreikiui, inicijuoti atitinkamuose įstatymuose tokio draudimo reglamentavimą (4-asis pagrindinis audito rezultatas).

8. Siekiant didinti informacijos prieinamumą visuomenei, numatyti informacijos sklaidos gerinimo būdus ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo procesuose (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
9. Siekiant išvengti reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai, numatyti priemonės, kad, nustačius didesnę nei leistina taršą, ji būtų nutraukta (3-iasis pagrindinis audito rezultatas).

Aplinkos ministerijai ir Aplinkos apsaugos agentūrai

10. Siekiant užtikrinti, kad ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ar taršos leidimų išdavimo procesai vyktų nustatytais terminais (2-asis pagrindinis audito rezultatas):
 - 10.1. parengti metodines rekomendacijas, kurios leistų sumažinti daromų klaidų skaičių ūkio subjektų rengiamuose dokumentuose, ir užtikrinti jų sklaidą;
 - 10.2. numatyti ir įgyvendinti priemonės, užtikrinančias, kad ūkio subjektų pateikti poveikio aplinkai vertinimo dokumentai ir taršos integruotos prevencijos ir kontrolės bei taršos leidimų paraiškos būtų išnagrinėti teisės aktuose numatytais terminais.

Aplinkos apsaugos departamentui

11. Siekiant didinti valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės efektyvumą, būtina (3-iasis pagrindinis rezultatas):
 - 11.1. tobulinti ūkio subjektų patikrinimo planavimą ir vykdymą, kad būtų sudaromas tikslus kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašas ir atrenkami keliantieji didžiausią riziką bei atskirtos patikrinimų atrankos ir vykdymo funkcijos;
 - 11.2. numatyti ir įgyvendinti priemonės, užtikrinančias aplinkos apsaugos pareigūnų aprūpinimą patikrinimams atlikti būtinomis priemonėmis;
 - 11.3. numatyti ir įgyvendinti priemonės, sudarančias sąlygas aplinkos apsaugos pareigūnams kvalifikacijai tobulinti.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (53 psl.).